

Agenciji za nadzor osiguranja Federacije Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Agencija za nadzor) obratilo se Udruženje društava za osiguranje u Federaciji Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Udruženje) sa pitanjima iz oblasti primjene Premijskog sistema X-AO kod zaključivanja polica osiguranja vlasnika odnosno korisnika motornih vozila od odgovornosti za štete pričinjene trećim licima. Sa predstavnicima Udruženja je u prostorijama Agencije za nadzor održan sastanak na kome su izneseni problemi sa kojima se društva za osiguranje susreću kod primjene pojedinih odredbi Premijskog sistema X-AO. Agencija za nadzor na osnovu odredbi člana 128. stav (4) Zakona o osiguranju ("Službeni novine Federacije BiH", broj 23/17) daje:

Mišljenje o primjeni pojedinih odredbi Premijskog sistema X-AO

1. Prenos bonusa odnosno stečenog premijskog stepena na polici osiguranja u slučajevima kada:
 - o Prenos bonusa sa vozila kod kog se u momentu zaključenja police osiguranja utvrdi da mu je prethodni osiguranik računao premiju iz druge premijske grupe (u polici osiguranja sa koje osiguranik prenosi bonus – premijski stepen navedeno da je vozilo iz tarifne grupe 02 – teretna vozila dok je u momentu zaključenja nove police osiguranja uvidom u evidenciju Potvrde o registraciji vozila utvrđeno da se radi o vozilu iz premijske grupe 04 - vučna vozila),
 - o Prenos bonusa kod promjene vrste vozila (vozilo bilo teretno urađen atest na putničko vozilo ili obratno),
 - o Prenos bonusa na vozilo koje vlasnik unosi u imovinu kod osnivanja obrta, advokatskih kancelarija, pravnih lica oblika doo, d.d. itd.

Odredbama Premijskog sistema X-AO nije propisana mogućnost prenosa bonusa kod promjene vrste vozila. Odredbom Premijskog sistema poglavlja IX OSTALE ODREDBE, tačka 2. Ostale odredbe o primjeni Premijskog sistema, stav (9) propisano je da u slučaju promjene namjene vozila tokom trajanja osiguranja obračunava se razlika između premije za novu namjenu vozila i ranije obračunate premije (pro rata temporis).

Odredbama Premijskog sistema X-AO nije propisano da se premijski stepen odnosno bonus može prenositi kada se na vozilu izvrši promjena vrste vozila odnosno promjena pripadajuće tarifne grupe vozila, dok je propisano je na koji način se obračunava premija kod promjene namjene vozila u okviru iste vrste vozila.

Prenos bonusa kod unosa vozila u obrt je moguć zbog činjenice da obrti nisu nova pravna lica već da isti predstavljaju isto fizičko lice koje obavlja registriranu djelatnost te zbog navedene činjenice isti ne mijenjaju pravni oblik odnosno nema promjene vlasnika vozila odnosno isti zadržava stečeni bonus – premijski stepen, dok kod novoosnovanih ili postojećih pravnih lica stečeni bonus sa vozilom se ne može prenositi obzirom da se radi o novom pravnom licu odnosno novom subjektu, a što nije propisano odredbama Premijskog sistema X-AO.

2. Potreba obezbjeđenja kupoprodajnog ugovora za vozila sa kojeg osiguranik prenosi pravo na bonus – premijski stepen u situacijama kada osiguranik ima potvrdu nadležnog MUP-a o odjavi vozila.

Kod ostvarivanja prava na bonus potrebno je da se obezbjede dokazi na način da se kod ostvarene promjene vlasništva vozila odnosno prodaje istog ne mora prilagati kupoprodajni ugovor za predmetno vozilo ukoliko se iz podataka evidentiranih u evidenciji Potvrde o vlasništvu vozila ili potvrde izdate od strane ovlaštenog organa može utvrditi da je izvršena prodaja predmetnog vozila odnosno promjena vlasništva nad istim.

3. Ostvarivanje prava na bonus, kod osiguranja vozila, kod kojih osiguranici prilažu potvrde inozemnih osiguravajućih društava na kojima nije evidentiran podatak o premijskom stepenu već samo o broju godina osiguranika bez štete.

Potrebno je osiguraniku dodijeliti premijski stepen na način propisan Premijskim sistemom X-AO, ukoliko se iz podataka evidentiranih na priloženoj potvrdi premijski stepen može izračunati.

Pored navedenog, vezano za potvrde inostranih osiguravajućih društava, potrebno je da:

- Kod priznavanja prava na bonus, na osnovu potvrde inozemnih osiguravajućih društava na osnovu kojih društva za osiguranje priznaju osiguraniku određen premijski stepen se obrati pažnja da su ispunjeni uslovi propisani Premijskim sistemom X-AO poglavljem III Utvrđivanje premije ovisno o štetnom događaju, tačke 3. Promjena vozila na način da „Ako osiguranik nakon uništenja, prodaje i sl., ranije osiguranog vozila, osigura drugo vozilo, uzima se u obzir premijski stepen u smislu tačke 2. stav (2) ove glave i kod osiguranja ovog drugog vozila, ako je to vozilo iz iste premijske grupe“ odnosno dokazi o uništenju, prodaji i slično vozila koje je bilo osigurano u inozemstvu.
 - Da bi se potvrda inostranog društva za osiguranje priznala, ukoliko je ista napisana na jeziku koji nije službeno sredstvo komunikacije u Bosni i Hercegovinu, potrebno je obezbjediti prevod iste od strane ovlaštenog sudskog tumača sa apostile ovjerom.
4. Uvezivanje osiguravajućeg pokrića kod osiguranja vozila po pitanju produženja polica AO-a u pričeknom roku.

Odredbama Uslova osiguranja od automobilske odgovornosti propisana je obaveza društava za osiguranje za nadoknadama šteta u pričeknom roku pod uslovom da osiguranik sa sljedeću godinu osiguranja zaključi osiguranje kod istog osiguravača. Obzirom na naprijed navedeno potrebno je povezati datume osiguranja iz razloga obezbjeđenja pokrivenosti štetnih događaja u slučaju ostvarenja istih u pričeknom roku. Pored navedenog potrebno je obezbjediti da datum zaključenja police osiguranja odgovara stvarnom datumu zaključenja police osiguranja kako se istim ne bi manipuliralo u slučaju izdavanja prekršajnih naloga osiguranicima zbog neregistrovanih motornih vozila u skladu sa Zakonom o bezbjednosti saobraćaja.

U slučaju da osiguranik želi da se polica osiguranja zaključi na dan kada podnosi zahtjev za osiguranjem kod istog osiguravajućeg društva, obzirom na odredbu Uslova osiguranja od automobilske odgovornosti da se obaveze i prava iz ugovora o osiguranju produžuju za 30 dana ako osiguravaču nije najmanje 3 dana prije isteka osiguranja bila uručena izjava osiguranika da ne pristaje na takvo osiguranje, potrebno je zaključiti policu osiguranja na dan podnošenja zahtjeva za osiguranjem. U navedenom slučaju osiguranik u periodu od isteka police osiguranja do zaključenja nove police osiguranja nije imao ispunjenu obavezu registracije motornog vozila u skladu sa Zakonom o bezbjednosti saobraćaja, dok bi u slučaju dešavanja štetnog događaja u datom periodu isti bio pokriven osiguravajućim pokrićem prethodne police osiguranja kako je navedeno u članu 7. Uslova osiguranja od automobilske odgovornosti.

Broj: 01.03.1-059-2302-2/19
Datum: 16.10.2019. godine

